

بوی
جنگ دوباره
می آید؟

کارت زرد مجلس
به وزیر
راه و شهرسازی

چهارشنبه ۸ مهر ۱۴۰۵ / ۱۸ ربیع الثانی ۱۴۴۸ هـ. ق / 2026 September 30 / شماره ۷۳۲۰ / سال بیست و نهم

یادداشت

رامبد جوان سوت زن

نسبیه پیرایش

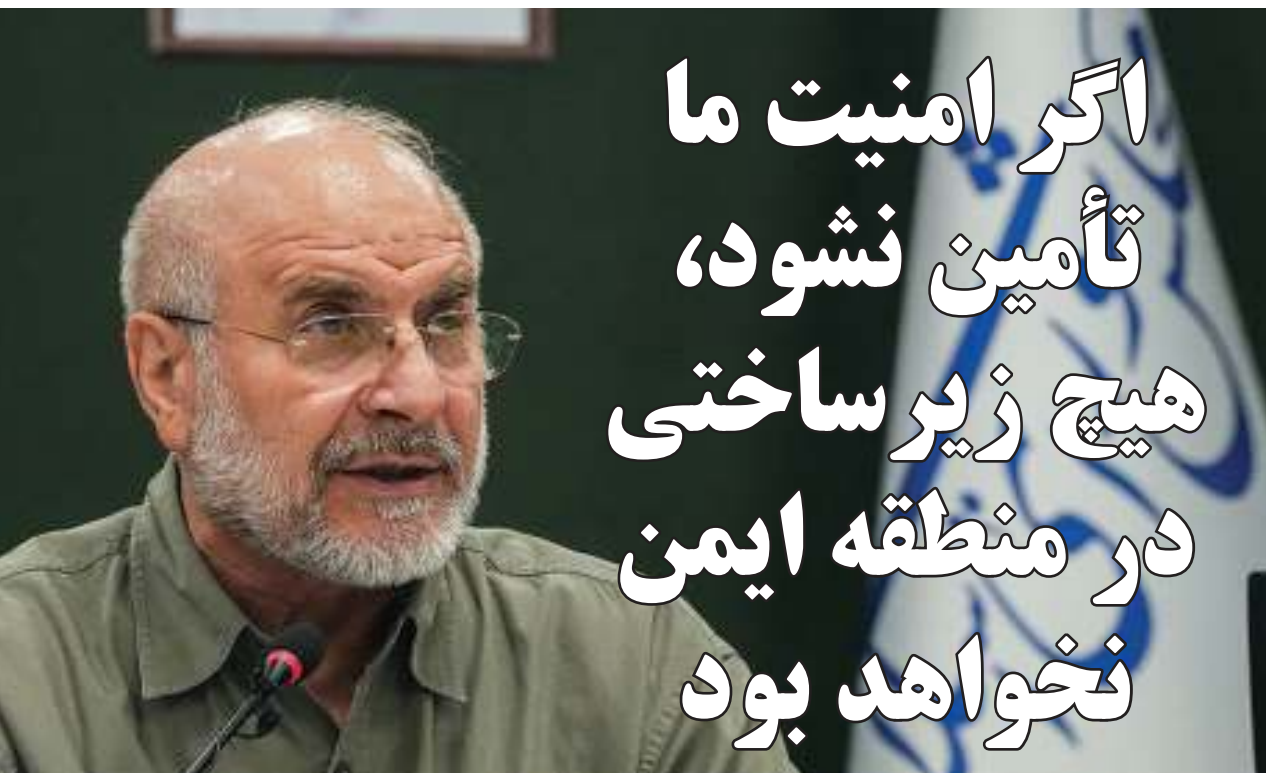
اخیرا ویدیویی از رامبد جوان که در آن برخی از اعضای اداره بازرگانی سازمان صدا و سیما را «بیمار جنسی» و این بخش از رسانه ملی را «دیوانه‌خانه» توصیف کرده به شدت خبرساز شده است. جالب اینجاست که موج اصلی واکنش‌ها نه آن نهاد، بلکه شخص رامبد جوان را نشانه گرفته‌اند؛ منتقدان با لحن کنایه‌آمیز پرسیده‌اند که چرا این سخنان در سال‌هایی که او پای ثابت روتین‌های هر شب تلویزیون و متنم از بودجه‌های همان سازمان بود، هرگز شنیده نشد؟ از نگاه بخش بزرگی از افکار عمومی، پرتاب این تکه سنگ‌ها در شرایط فعلی، نه مرهمی بر دردهای کهنه است و نه شجاعت مدنی؛ بلکه تنها بر انزجار دو سویه جامعه نسبت به تلویزیون و این دسته از سلب‌ریتی‌ها دامن می‌زند.

البته این روایت تازه نیست و دامنه آن به مرزهای جام‌جم و چهره‌های پرده‌نقاره‌ای محدود نمی‌شود. این سناریو به شکلی روزمره در بطن جامعه ما باز تولید می‌شود: کارمندی که پس از تسویه حساب ناگهان یادش می‌افتد اداره متبوعش مامن «پولشویی و ارتشا» بوده، یا فوتبالیستی که پس از فسخ قرارداد و نقد نشدن چک‌هایش از فساد سیستماتیک کادر فنی و داوری پرده برمی‌دارد.

با این اوصاف چند پرسش ساختاری و اساسی پیش روی ما است: آیا این شکل از عصبان پستی ریشه در خلیقات جمعی و فرهنگ عمومی ما دارد یا در تمام دنیا ساز و کار سازمانی به همین شیوه عمل می‌کند؟ چرا مادامی که بند ناف معیشت و منافع شغلی‌مان به یک نهاد وصل است دم بر نمی‌آوریم و سهمی برای مقابله با کژی‌ها قائل نمی‌شویم؟ چرا دقیقاً در لحظه‌ای که سفره برچیده می‌شود، وجدان اخلاقی‌مان بیدار شده و ناگهان رگ غیرتمان برای عدالت باد می‌کند؟ چرا فریادهای اصلاح‌طلبی و اعتراض، درست در نقطه صفر منافع شخصی متولد می‌شوند؟ در پاسخ باید گفت که در تمام دنیا پدیده‌ای به نام **whistleblower** یا «سوت‌زن» داریم. اما تفاوت سوت‌زن غربی با مدل ایرانی مثل رامبد جوان در این است که سوت‌زن غربی (مثل اسنودن یا افشاگران بوئینگ) هنگام حضور در شغل، یا با پذیرش ریسک‌های عظیم حقوقی و جانی، اسناد را رو می‌کند تا آسیبی عمومی را متوقف کنند. اما مدل «غر زدن‌های پستی» در ایران، اسناد و شواهدی به دست نمی‌دهد؛ بلکه صرفاً کلمات تحقیرآمیز و تهمت‌های کلی شلیک می‌کند تا برای دوره بعدی زیست اجتماعی خود، بین افکار عمومی مشروعیت بخرد یا به قول امروز‌ها فالوئر جمع کند. البته بخشی از این ماجرا هم متوجه ساختار است. در ساختارهای غیرشفاف، بسته و توتالیتیر، سیستم یا تو را می‌بلعد و هضم می‌کند یا مثل جسم خارجی پس می‌زند. کسی که داخل ساختار فساد زده بخواهد تک‌روی کند معمولاً قبل از اصلاح، اخراج یا بایکوت می‌شود. از این رو در چنین ساختاری سکوت محصول یک معامله سودآور است. تا وقتی منافع سکوت از هزینه‌اش بیشتر است، لب‌ها دوخته می‌ماند. لحظه خروج، لحظه تغییر موازنه هزینه-فایده است: اعتراض دیگر هزینه معیشتی ندارد، بلکه سود نمادین دارد.

در نهایت باید گفت افکار عمومی امروز دیگر ساده لوح نیست؛ جامعه تفاوت میان «سوت زنی معطوف به خیر عمومی» را با «تسویه حساب طلبکارانه یک شریک سابق» به خوبی حس می‌کند. به همین دلیل تیر رامبد جوان به سنگ خورد و به سمت خودش کمانه کرد.

اگر امنیت ما تأمین نشود، هیچ زیرساختی در منطقه ایمن نخواهد بود

چهره مردمی محسنی اژه‌ای

عاطفه پیرایش، دانشجوی دکتری فلسفه

جریان پایداری نزدیک هستند با این رویکرد که می‌خواهد به صورت فراجراحی عمل کند و همه در پیشگاه قانون برابر هستند. بدین ترتیب، کامران غضنفری در جدال با رئیس جمهور پیشین ایران یعنی حسن روحانی محکوم شناخته شد و رسایی پرونده را به قالیباف، رئیس مجلس ایران باخت و اکنون باید از زندان در جلسات مجازی مجلس حاضر شود.

چنین جنجال‌هایی در مورد دو وزیر دولت ریسی نیز به وجود آمد که در رابطه با پرونده‌ای تخلف چای دیش مجرم شناخته شده‌اند، در حالی که طرفداران دولت ریسی بر این باورند که قوه قضائیه می‌توانست نسبت به پرونده‌ی این دو وزیر اغماض کند. قوه قضائیه همچنین به طور مرتب در حال تولید خبر در خصوص تراستی‌ها است در حالی که دور زندان تحریم‌ها با واسطه گری اشخاص در ساختار حاکمیت امری پذیرفته شده است.

ین رویکرد با تصویر اتحاد میان روسای سه قوه در ایران سازگار است. تصویری که با ادعای پزشک‌های در مصاحبه با رسانه‌ای آمریکایی کامل می‌شود که گفته بود یک تیم شش نفره در حال حاضر برای کشور تصمیم‌گیری می‌کنند. گمانه‌زنی‌ها حاکی از آن است که محسنی اژه‌ای در این کمیته حضور دارد

محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه کجای دعوی سیاست ایستاده است؟ او که یکی به میخ می‌زند و یکی به نعل، چه مدل سیاستمداری است؟ واضح است که مقام ریاست قوه قضائیه در ایران، صرفاً یک مقام حقوقی نیست بلکه جایگاهی سیاسی است و تصمیمات او نیز صرفاً تصمیماتی حقوقی نیستند. یکی از مهم‌ترین اقدامات او از سال گذشته تا امروز، اجرای احکام اعدام در پرونده‌های سیاسی بر پایه امنیتی دانستن این پرونده‌ها بوده است که اعتراضات گسترده‌ای را در میان حقوق دانان و عموم مردم برانگیخته است اما او و سخنگوی قوه قضائیه از ارائه‌ی توضیحی در خصوص روند رسیدگی به این پرونده‌ها خودداری کرده‌اند.

او موضع‌گیری‌های سیاسی دیگری هم داشته است. مثلاً در اوج تقابل سیاسی میان دولت و صدا و سیما، در نشست مشترک با پزشک‌های، شروع به تمجید از دولت کرد و صدا و سیما تصمیم گرفت این بخش از سخنان او را سانسور کند. اقدامی که با واکنش گسترده‌ای از جانب رسانه‌های حامی دولت رو به رو شد. این موضع‌گیری نشان داد که او رابطه‌ی خوبی با پزشک‌های دارد. پس از آن او تصمیم گرفت بر خلاف آداب و رسوم رایج در ایران، به پرونده‌ی نشر اکاذیب دو نماینده مجلس رسیدگی کند که هر دو به

سیدحسن نصرالله، گفت: در دومین سالگرد شهادت شهید سیدحسن نصرالله هستیم. او نه فقط یک فرمانده نظامی یا فقیه دینی بلکه یک استراتژیست بود که موازنه قدرت در منطقه را به نفع مستضعفان عالم و نهضت امام خمینی (ره) تغییر داد. او حزب‌الله را از یک گروه چریکی به یک نیروی بازدارنده تبدیل کرد که معادلات امنیتی منطقه را بازتعریف نمود.

قالیباف گفت: امروز، ساختار مقاومت با همان انضباط و نگاه راهبردی، تحت هدایت جناب شیخ نعیم قاسم، مسیر خود را سرزنده و با قدرت ادامه می‌دهد. دشمن تصور می‌کرد با حذف فرماندهان، می‌تواند مقاومت را در لبنان متوقف کند، اما تجربه و نیز تحولات ۲ سال گذشته نشان داد که مقاومت متکی به فرد نیست بلکه یک ساختار شکل گرفته است که دشمن را در هر سناریویی به بن‌بست کشانده و مستاصل کرده است. دشمنان و همه مردم دنیا دیدند که خون پاک فرماندهان شهید مقاومت، این جریان را زنده‌تر و قدرتمندتر نموده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: در منطقه‌ای که ما نفت نفروشیم، کسی نفت نخواهد فروخت و اگر امنیت ما تأمین نشود، هیچ زیرساختی ایمن نخواهد بود. محمدباقر قالیباف (سه شنبه ۷ مهر) در نطق پیش از دستور خود با گرامیداشت یاد و نام شهدای گرانقدر، فرماندهان و رزمندگان حماسه‌ساز هشت سال دفاع مقدس، نبردهای ۱۲ روزه و ۴۰ روزه و به‌ویژه شهدای عزیز مدافع امنیت، گفت: در هفته‌ای قرار داریم که سرشار از نمادهای ایثار، مقاومت و خدمت است؛ از سالروز عملیات غرورآفرین ثامن‌الائمه و شکست حصر آبادان تا روز تجلیل از سربازان جان برکف وطن. خداقوت به آتش‌نشانان فداکاری می‌گویم که همواره در خط مقدم صیانت از جان و مال مردم ایستاده‌اند.

شهید سیدحسن نصرالله یک استراتژیست بود که موازنه قدرت در منطقه را به نفع مستضعفان عالم تغییر داد وی با اشاره به دومین سالگرد شهادت

چهره مردمی محسنی اژه‌ای

ادامه از همین صفحه

محسنی اژه‌ای همچنین نخستین شخصی بود که حکمی از رهبر جدید انقلاب برای ایفا در سمت خود دریافت کرد. تازه‌ترین موضع‌گیری جنجال‌آویز مربوط به صدور دستوری برای مقابله جدی و قاطع با گسترش بی‌حجابی در جامعه می‌شود. کاری که نمایندگان تندروی مجلس تلاش می‌کنند دولت را وادار به انجام آن کنند اما پزشک‌های و دولت در مقابل آن ایستاده‌اند. دولت چنین اقدامی را عاملی برای ایجاد بحران و ناآرامی در فضای داخلی کشور می‌داند. اما وقتی محسنی اژه‌ای چنین موضعی را اتخاذ کرد، رسانه‌های حامی دولت آن را نادیده گرفتند تا چهره‌ی مردمی‌ای که از محسنی اژه‌ای ساخته‌اند، خدشه دار نشود.

به نظر می‌رسد دولت پزشک‌های خود را در برابر حملات تندروها و پایداری‌چینی‌ها ضعیف و بی‌دفاع می‌بیند و از این رو تلاش می‌کند حامیانی در دل نظام برای خود پیدا کند. بدین ترتیب، کسی مثل محسنی اژه‌ای در حمایت از دولت با تندروها مقابله می‌کند در حالی که خود از آنها تندروتر است.